

Handläggare
Solveig Nilsson
Telefon: 0850804052

Till
Hässelby-Vällingby
stadsdelsnämnd
2019-06-13

Samråd om förslag till detaljplan för Lövstaverket, del av fastigheten Hässelby villastad 36:1, i stadsdelen Hässelby villastad.

Remiss från stadsbyggnadsnämnden, S-Dp 2017-09500.

Förslag till beslut

1. Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen från stadsbyggnadsnämnden.
2. Stadsdelsnämnden justerar beslutet omedelbart.

Sammanfattning

Ett förslag till detaljplan för Lövstaverket, del av fastigheten Hässelby villastad 36:1 inom stadsdelen Hässelby villastad, har upprättats av stadsbyggnadskontoret. Syftet med förslaget till detaljplan är att möjliggöra anläggande av ett kraftvärmeverk med tillhörande hamn samt ny lokalisering av en återvinningscentral.

Planförslaget för anläggande av ett kraftvärmeverk i Lövsta innebär en situation där nödvändig stadsutveckling leder till svåra avvägningar mellan olika mål och intressen. Förvaltningen är emellertid i allt väsentligt positiv till remissförslaget som på ett tydligt sätt lyfter de problem och utmaningar som staden måste lösa för att möjliggöra en övergång till förnybar energi i Stockholms Exergis fjärrvärmeproduktion. Förvaltningen utgår ifrån att det nu planerade kraftvärmeverket inte omöjliggör den fortsatta naturreservatsbildningen för ett långsiktigt bevarande av Kyrkhamns natur-, kultur- och rekreationsvärden och för säkerställandet av områdets funktion som en del av ett ekologiskt kärnområde och dess spridningsvägar.

Bakgrund

Stockholms stad har tagit fram en energiplan som visar de närmaste årens utmaningar som måste övervinnas för att nå målet om en energieffektivare och på längre sikt fossilbränslefri stad. I ”Strategi för ett fossilbränslefritt Stockholm 2040” konstateras att stadens möjligheter att nå klimatmålen till stor del avgörs av hur fjärrvärmeproduktionen sker. För att uppnå målen krävs en successiv övergång till förnybar energi i Stockholm Exergis fjärrvärmeproduktion. I gällande översiktsplan för Stockholms stad, laga kraftvunnen 2018-03-23, är Lövstaområdet utpekade för teknisk försörjning med specifikationen ny energianläggning.

För uppförande och drift av kraftvärmeverk krävs miljötillstånd enligt Miljöbalken. Prövning av ansökningar om tillstånd för miljöfarlig verksamhet hanteras av Länsstyrelsen. Samråd om ansökan för miljötillstånd hålls av verksamhetsutövaren Stockholm Exergi, samtidigt som samrådet om detaljplanen pågår. Till ansökan om miljötillstånd upprättas också en miljökonsekvensbeskrivning (MKB). Den omfattar fler aspekter än detaljplanens MKB och belyser även störningar under byggtiden.

Ärendets beredning

Detta ärende har utarbetats inom avdelningen för strategi och internservice.

Ärendet

Ett förslag till detaljplan för Lövstaverket, del av fastigheten Hässelby villastad 36:1, inom stadsdelen Hässelby villastad, har upprättats av stadsbyggnadskontoret.

Nedan återges en kort sammanfattning av det mycket omfattande materialet. För att ta del av hela remissmaterialet inklusive tillhörande utredningar, hänvisar förvaltningen till samtliga handlingar som återfinns under följande länk:

<http://insynsbk.stockholm.se/Byggochplantjansten/Pagaende-planarbete/PagaendePlanarbete/Planarende/?JournalNumber=2017-09500&docview=1>

Planområde inom fastigheten Hasselby villastad 36:1.

Planförslag

Syftet med förslaget till detaljplan är att möjliggöra anläggande av ett kraftvärmeverk med tillhörande hamn samt ny lokalisering av en återvinningscentral. Kraftvärmeanläggningen planeras i planområdets norra del och hamnen planeras på den norra stranden, där det idag finns en småbåtshamn och en badplats. Parallella transportband kommer att anläggas mellan kaj och anläggning för att möjliggöra transport av bränsle. Återvinningscentralen planeras till planområdets sydöstra del, delvis söder om den befintliga Lövsta återvinningscentral.

Kraftvärmeverket ska producera både elkraft och fjärrvärme. Det ska trygga tillgången till hållbar fjärrvärme som helt ska baseras på förnybar eller återvunnen energi. Anläggningen i Lövsta ska enligt Stockholm Exergi kunna försörja över 200 000 lägenheter med värme och generera el som motsvarar årsbehovet för över 125 000 elbilar. Det nya verket gör det möjligt att avveckla användning av kol i Stockholms fjärrvärmeproduktion vilket är nödvändigt för att genomföra Stockholm stads strategi för fossilbränslefrihet till 2040. Bränslet kommer vara utsorterade brännbara fraktioner ur hushålls- och verksamhetsavfall, trä i form av biobränslen (grenar, trädtoppar, bark och spån) samt träflis. Bränslet ska av hållbarhetsskäl transporteras till verket med båt.

Hasselby-Vällingby stadsdelsförvaltning
Strategi- och internservice

Hasselby torg 20-22
Box 3424
16564 Hasselby
Växel 08-50804000
Fax 08-508 04 099
hasselby-vallingby@stockholm.se
stockholm.se

Detaljplanen är flexibel när det gäller utformning av kraftvärmeverkets byggnader, placering i landskapet och högsta tillåtna höjder regleras. Det är efter att planarbetet avslutats som

upphandling av entreprenad och detaljprojektering sker. Sålunda behöver gestaltningsfrågor hanteras i bygglovskedet. Inriktning och principer för kraftvärmeverket anges i ett gestaltningsprogram som bifogas planhandlingarna.

Kraftvärmeverkets delar

Den nya anläggningen omfattar en huvudbyggnad samt utrustning för mottagning, beredning och lagring av de olika bränsleslagen. Utrustningen för bränslehantering är placerat mellan kajen och huvudbyggnaden. I huvudbyggnaden finns pannanläggning med tillhörande kringsystem, ångturbin och rökgaskondensering. I huvudbyggnaden finns också en elbyggnad innehållande transformatorer och ställverk för matning av el till ingående utrustning, utrustning för fjärrvärmedistribution och annan hjälputrustning, ett kontor och en verkstad. I anslutning till huvudbyggnaden finns två hetvattenpannor. Utanför huvudbyggnaden finns rökgasrening och tre skorstenar. Utanför huvudbyggnaden finns dessutom oljecisterner, ackumulatortankar, expansionskärl, ammoniaktank, asksilor med mera.

Energihamn, kajanläggning

För att kunna ta emot den mängd bränsle som behövs kommer bränsletransporter att behöva ske med båt. En kaj om cirka 300 meter och hamnanläggning kommer att anläggas vid Mälaren. Kajen kommer att grundläggas med hjälp av pålning och området där kajen ansluter mot land kommer eventuellt att stabiliseras med en spont. På kajområdet anläggs en byggnad för personal som deltar vid lossning och underhåll av hamnanläggningen. Byggnaden innehåller även en verkstad för underhåll av utrustning och fordon som används vid kajen. Vid kajen installeras även pumpar och rensningsbara intagsgaller för anläggningens behov av kyl- och släckvatten samt utlopp av uppvärmt vatten och rent dagvatten. Från kajen leder cirka 500 meter långa transportband bränslet upp till anläggningens bränslelager.

Återvinningscentral

Dagens återvinningscentral planeras fortsätta sin verksamhet som idag, men på en delvis ny plats något längre söderut. Verksamheten bedrivs i huvudsak utomhus. Främst bilburna besökare lämnar material till återanvändning eller återvinning i öppna behållare. Behållarna hämtas av lastbilar. Ett mindre antal bodar eller små byggnader behövs för personal och drift. Återvinningscentralen hanterar grovt avfall, el-avfall, farligt avfall samt trädgårdsavfall för privatpersoner, företag och verksamheter. Lövsta är en av Stockholms stads totalt sex återvinningscentraler. Verksamheten är

tillståndspliktig och för den nya lokaliseringen behöver Stockholm Vatten och Avfall AB ansöka om miljötillstånd hos länsstyrelsen. Störningar från verksamheten handlar främst om gnisslande ljud från containerhjul. För att klara stadens utsläppskrav för dagvatten bör dagvattenflöden fördröjas av gröna tak eller växtbäddar och renas i svackdiken samt oljeavskiljare. Magasin för uppsamling av släckvatten bör utredas.

Gator och trafik

Planförslaget förutsätter inga nya vägar, befintliga infarter från Lövstavägen och Kyrkhamnsvägen ersätts av nya infarter. Inom anläggningen för kraftvärmeverket kommer normalt cirka 50 personer vistas. Vid anläggningens huvudentré i norr planeras 95 parkeringsplatser för bilar. Transporter till och från kraftvärmeverket kommer att ske med båt och lastbil. I händelse av haveri då bränsletransport inte kan ske med båt måste frakt ske med lastbil istället. I genomsnitt beräknas varje båtlast ta 2 500 ton bränsle, en lastbil kan frakta upp till 40 ton. För att ersätta en båtlast krävs därmed 63 lastbilar. I normalfall handlar kraftvärmeverkets transportbehov om i genomsnitt en lastbil i timmen. Lövstavägen har höga trafikflöden vardagar klockan 07-08 och 16-18. Det är därför lämpligt att undvika transporter till och från kraftvärmeverket under de mest belastade perioderna. Under dygnets övriga timmar bedöms Lövstavägen ha tillräcklig kapacitet för att hantera tillkommande trafik för samtliga beräknade transportbehov. Med tillkommande trafik avses både trafik till kraftvärmeverket och ökad trafik till följd av planerade bostäder i Riddersvik.

Rekreation

Gång- och cykelstråket längs Mälaren hålls fortsatt öppet. Mellan hamnområdet och kraftvärmeverket behålls dagens möjlighet att röra sig till fots, på cykel eller med häst längs Mälaren. Även servicefordon till de täckta tipparna ska kunna passera. Hur gångbanan ska fortsätta norrut, utanför planområdet, utreds lämpligast inom pågående naturreservatsbildning.

Vid genomförandet av planen kommer badplats liksom småbåtshamn och vinteruppställning av fritidsbåtar att ersättas med energihamnen. Badplatsen utgör under sommartid en viktig målpunkt för många besökare inom området. Närmaste badplats är idag Allmänna badet som ligger cirka 3,5 km söderut från Lövstabadet. Vidare finns ytterligare tre bad i Hässelby-Vällingby längs med Mälarens strand i södergående riktning. Därmed bedöms tillgången till strandbad som fortsatt god inom stadsdelsområdet Hässelby-Vällingby.

Småbåtshamnen utgör en viktig målpunkt för rekreation för båtägare i området. Målgruppen för hamnens rekreativvärde är mer avgränsad jämfört med badplats eller gångstråk. Om småbåtshamnen tas bort kommer det sannolikt uppstå ett behov av att bygga en ny småbåtshamn på annan plats eller utöka befintliga närliggande hamnar. De två närmaste hamnarna ligger cirka 2 respektive 4 km söder ut från Lövsta båtsällskap.

Miljöbedömning

De miljöaspekter inom vilka planförslaget bedöms kunna medföra betydande miljöpåverkan är: naturmiljö, vattenmiljö, rekreation, buller, utsläpp till luft, spridningar av föroreningar från mark, grundvatten och sediment, energi och klimat, kulturmiljö- och landskapsbild samt risker. Dessa redovisas i den miljökonsekvensbeskrivning enligt plan- och bygglagen och miljöbalken, som bifogas planhandlingarna.

Tidsplan

Samråd 24 apr - 10 jun 2019.

Granskning nov 2019.

Godkännande i stadsbyggnadsnämnden mar 2020.

Antagande i kommunfullmäktige jun 2020.

Synpunkter och förslag

Planförslaget för anläggande av ett kraftvärmeverk i Lövsta innebär en situation där nödvändig stadsutveckling leder till svåra avvägningar mellan olika mål och intressen. Förvaltningen är emellertid i allt väsentligt positiv till remissförslaget som på ett tydligt sätt lyfter de problem och utmaningar som staden måste lösa för att möjliggöra en övergång till förnybar energi i Stockholms Exergis fjärrvärmeproduktion.

Som en konsekvens av den föreslagna placeringen av kraftvärmeverket, pågår utanför denna planprocess, samverkan mellan stadsdelsförvaltningen, exploateringskontoret, idrottsförvaltningen och Stockholm Exergi för omlokalisering av Lövstabadet och Lövsta båtklubb. Stadsdelsnämnden ansvarar för skötsel och utveckling av stadsdelsområdets strandbad och målet är att hitta en alternativ plats. Det kommer emellertid inte bli möjligt att behålla ett strandbad intill det kommande kraftvärmeverkets hamnverksamhet som kommer medföra en omfattande båttrafik samt risk för föroreningar. EU-direktiv och övrig miljölagstiftning reglerar krav för vattenkvalitet och sediment vid offentliga bad, det

kommer också att krävas ett par års provtagning för att konstatera om en plats är lämplig för ett offentligt anlagt bad.

Vidare har stadens arbete med att inrätta ett naturreservat i Kyrkhamn fördröjts bland annat med anledning av de större planprojekt som nu har påbörjats i Riddersvik och Lövsta. Kyrkhamns naturområde är bland annat ett av Stockholms stads tystaste områden, ett av få kvarvarande och därför viktig att bevara. Förvaltningen anser därför att det är av största vikt att nödvändiga bullerdämpande åtgärder vidtas vid de planerade verksamheterna inom den nu föreslagna detaljplanen med syfte att säkerställa Kyrkhamn som ett fortsatt rofyllt naturområde.

Stadsdelsnämnden ansvarar för skötsel och utveckling av parker, strandbad och naturområden inklusive naturreservat inom stadsdelsområdet. Förvaltningen utgår ifrån att det nu planerade kraftvärmeverket inte omöjliggör den fortsatta naturreservatsbildningen för ett långsiktigt bevarande av Kyrkhamns natur-, kultur- och rekreationsvärden och för säkerställandet av områdets funktion som en del av ett ekologiskt kärnområde och dess spridningsvägar.

Denise Melin
stadsdelsdirektör

Marie Janemar
stabschef

Bilagor:

1. Planbeskrivning, S-Dp 2017-09500.
2. Plankarta.
3. Illustrationsplan.
4. Gestaltningprogram.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Denise Melin, Stadsdelsdirektör	2019-05-25
Marie Janemar, Ansvarig	2019-05-22